

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

1. Quæstionis scopus, & supposita placita proponuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

QVÆSTIO II.

An ordo præfatus inter intentionem efficaciam Dei liberi effectus creati determinati, eiusque electionem, & executionem esse queat?

Questio hæc in quaestione inter intentionem efficaciam Dei liberi effectus creati antecedentem ipsius absolutam positionem, & electionem: nam de naturalibus effectibus naturalium causarum dubium, nec vnde esse possit, posse à Deo antecedenter ad intermediarum causarum electionem absolute intendi; effectus autem liberos, seu causarum liberarum intelligo, non solum immediatè, & proximè liberos, vt creatos nostros consensus, sed effectus omnes, qui ab his quovis gradu in sui absoluta positione dependent: quia eadem est ratio vniuersæ & difficultas. Est vero questio præfata valde diuersa, etsi de possibilitate diuina præfinitionis, seu decreti antecedentis, & absolute efficacis erga liberos nobis effectus, & operationes sit, ab ea, quam de præfinitionibus prædeterminatiuis Thomistarum Dominicanorum fuit controuersia, tota tom. I. examinauimus. Tum: quia Dominicanæ præfinitiones antecedentes & absolute efficaces prædeterminatiuè decreta executiua sunt, ac non intentionis solum: cum sint de concursu, quo consensus noster absolute ex parte causæ primæ ponitur. Tum: quia sunt proinde in Dominicanorum sententia necessaria ad absolutam consensus creati positionem, quem abiq; Dei causæ primæ voluntate, & concursu poni in rebus repugnat. Præfinitiones autem nostri liberi effectus, de quarum possibilitate nunc agimus, purè intentionis sunt, non executiua seu decreta concurrenti Dei vt causæ primæ ad liberas nostras operationes & effectus: vnde neque sunt ad absolutam horum positionem necessariæ, sed merè arbitrarie, & supererogatoriæ in Deo, etiam, vt illi absolute ponantur: Denique præfinitiones istæ intentionis scientiam propriè conditionatam, seu mediam contingenti effectus præfinitionis, vel supponunt, cuius solummodo directione à Deo concipiatur: vel saltem ante electionem mediorum habendam necessario concernunt; quam tamen præfinitiones prædeterminatiuè Dominicanæ reiciunt prorsus, & abhorrent: quare questio hæc intra scholæ nostræ Thomisticæ lesuiticæ septa, & inter scientiæ mediæ assertores transigenda est.

CERTAMEN I.

Questionis scopus, & supposita placita proponuntur.

Supponendum primò est præfentem questionem non esse. An Deus possit habere decretum, quod sola efficacia media qua præuocetur, vel præuocetur pro posteriori signo rationis sit, vt obiecta directa efficacis sui decreti habeat; quin eius efficacia antecedens ad effectus liberos creatos certò per eiusmodi media obtinendos pertingat, vt obiectum suo illo decreto, efficaciter volitum. Primum explicatione sola indiget vt probetur: quam sic præfatio, relit Deus efficaciter hoc decreto: decernit dare media solummodo efficacia hominibus, quæ vel præuocidi, vel pro posteriori signo nouerim habitura consensus liberum hominum, si donentur; non autem decernit efficaciter eorum consensus. Hoc quidem decretum nullatenus cum libertate consensus nostri pugnat, certum apud Doctores scholæ nostræ

omnes est, esseque debet: quare neque inde repugnatur, siquidem suam solum voluntatem ad danda auxilia efficaciam non intrinsecè, sed extrinsecè solum à futuritione conditionata consensus ligat; & determinat, seu prædeterminat Deus; nostram autem voluntatem ad consensus, nec ligat antecedenter, nec prædeterminat, sed per auxilia; quæ ex eo decreto donet, quæ indifferentia de se sunt, siue per antecedentem decreti efficaciam, quæ tota in collationem auxiliorum extrinsecè efficaciam terminatur, nec ad nostrum consensus progressum pertingit: sed nec repugnat in mediis efficacibus totam decreti illius efficaciam sistere. Nam etsi intentione efficaci consensus eiusmodi decretum conciperetur à Deo, ac proinde electio foret; finem consensus per illud ipsum amari à Deo repugnet, vt vidimus quæ certam. Quod autem nec præsuppositiue ex necessitate efficaci intentione consensus ad illud decretum præsupposita consensus efficaciam illa diuine voluntatis pertingat, patet: quia potest Deus ex inefficaci consensus intentione, & voluntate eligere, efficaciterque decernere directè collationem medijs efficacibus præ sua libertate, etsi ex ea inefficaci intentione consensus non determinetur ad decretum collationis medijs efficacibus; sed solummodo moueatur & inducatur, vt indubitatum est vniuersæ patris affirmatiuæ, & negatiuæ in præfati questibus Doctoribus cunctis. Secundo potest Deus ob aliam finem, quam consensus nostri, nempe suæ potentie, & scientiæ, ac domini rerum, & libertatis suæ ostensionem decretum illud honestissime concipere, quin finem inde consensus curam directam, & expressam habere; quare, etsi non nisi ex efficaci intentione finis, potest decretum illud habere, cum alijs finis, ac non consensus ipse intenderetur, intentionis illius efficacia consensus nostrum minimè pertingeret: quare certum præsuppositum hoc inter omnes questionis præfentis disputares: posse Deum habere decretum, & voluntatem efficacem dandi media extrinsecè efficaciam ad consensus, cuius decreti efficacia, nec per se, nec ex præsupposito necessario intentionis consensus efficaciam consensus nostri pertingat: vnde, etsi eo decreto præsupposito liberum Deo non sit auxilia efficaciam non conferre; tamen nobis liberos prorsus, & integrum sit eis omnibus ac præsuppositis consentire vel non consentire vt supposuimus: vnde præfati efficacem voluntatem seu præfinitionem consensus & cuius possibilitate inter scholæ nostræ Doctores disputatur non solum media seu auxilia efficaciam sed consensus debere efficacitate sua vt obiectum efficaciter à Deo præfinitione volitum pertingere.

2. Supponendum secundo est decretum efficacis Dei seu præfinitionem cuiusvis effectus efficaciter à Deo voliti (etiam si ex directione scientiæ mediæ ante eiusmodi præfinitionem præsupposita reguletur, vel illam scientiam pro posteriori signo habendam concernat: quia, nisi sciret Deus sibi pro eo signo, mox adfuturum eius, directione vsurum ad media extrinsecè solum efficaciam & intrinsecè indifferentia adhibenda) habere concernentem intrinsecam naturam & essentiam suam cum obiecto efficaciter à Deo volito seu præfinito: præter extrinsecam aliam, quam habet ex scientia mediæ, quam præsupponit, vel natura etiam sua concernit, & omnes vniuersæ partis Doctores merito supponunt: siquidem eo ipso, quod præfinitio, seu decretum efficaciter diuinem consensus nostri scientiam mediam essentialiter supponit, vt necessariam sui directionem, vel concernat, vt mox expresse, & formaliter habendam, ac sine cuius præsuppositione vel concernentia, nec haberetur, nec posset, vt de facto habetur, à Deo haberi, certum omnino atque euidentem connexionem, quia scientia illa cum consensu illo habet siue in statu conditionato, siue in absoluto ex purificatione, seu absoluta positione medijs, seu conditionis auxilij indifferentis; sed quo consensus fore visus conditionate est, si adhibetur, extrinsecè decretum seu præfinitionem illam consensus afficere necessario: vt quid necessario, & essentialiter, vel subsequens vel præsuppositum extrinsecè hinc præfinitionis de qua disputamus cum consensu præfinito, siue conditionato conditionatam, siue absolutam purificatam conditione absolutam, ratione scientiæ, quam essentialiter, vel supponit, vel concernit opine quæ

tionis præsentis veritates omnes percussurunt. Aliam vero intrinsecam connexionem essentiali præfinitionis cum consensu absoluto suppositi huius secundi, nescio, an satis affirmativè sententiæ Patroni vel penetrant, vel attingerent, ut inde præfinitionis à se assertæ efficaciam, & connexionem totam cum consensu, seu libero effectu præfinito, eiusque libertate, non maiore difficultate, quam cum auxiliorum & scientiæ conditionatæ efficaciam, & connexionem eiusdem effectus, purificatam etiam conditione absoluta, in nostra doctrina libertas componatur, concordari posse censuerunt.

3. Verum, si intrinseca alia efficaciam, & connexionem cum præfinito consensu in præfinitionibus hisce admittatur, quam extrinseca illa, quasi mutuo à scientia media, nempe & auxiliorum efficaciam per eam cognita de sumpta efficax intentio hæc consensus ab inefficaci per eandem scientiam mediam regulata intentione consensus, minime distinguatur: quod aduersarij non admittunt, nemque Theologus vel mediocris, non negant. Probat, quia in coniuncto hoc intentionis de se inefficacis consensus scientiæ mediæ eam de facto regulantis connexio scientiæ mediæ, & efficaciam auxiliorum per ipsam cognita, ac de facto intentionem illam extrinsecus efficiens inuenitur: ergo in aliam intrinsecam efficaciam de se præfinito, seu intentio tua efficax consensus habeat, nec aliam connexionem cum illo, quam extrinsecas illas ab efficaciam auxiliorum, & connexionem scientiæ mediæ & extrinsecus solum acceptas, intentio efficax ab inefficaci per scientiam mediam regulata, quod efficaciam, & connexionem cum consensu minime differt. Dices intentioni inefficaci per accidens esse scientiam mediam regulari efficaciam per illam regulari necessitatem esse. Contra tamen est: quia si intrinsecum aliquod prædicatum efficaciam, aut connexionis intrinsecæ assignes in voluntate, seu intentione tua efficace quod in inefficace non est, efficaciam tuam debere potius, quam inefficaciam scientiæ mediæ regulari nulla verisimilitudine probare poteris: eis siquidem prædicatis ab intentione tua efficace seclusis, nil proflus in ea remanet potius, quam in inefficaci, quod scientiæ mediæ directionem, ac regulatorem requirit: immo ex hac speciali necessitate huius regulantis per scientiam mediam, ut intentio tua efficax à Deo concipi, quoad sui intrinsecum possit, intrinsecum eius aliquid prædicatum speciale ipsius demonstratur, ratione cuius ea regulatio ad illam à Deo concipiendam opus sit; alioquin regulatio illa per scientiam mediam, ut secundum intrinsecam omnia intentio ea conciperetur, etiam possibile sit, necessarii tamen non esset, ut patet: speciale autem illud prædicatum nihil aliud est, quam differentiale ea voce efficax significatum, quo ab intentione inefficace differt: quare ultra extrinsecam denominationem efficaciam ab extrinseca efficaciam mediorum, & connexionis extrinsecæ cum consensu à connexionem scientiæ mediæ, qua necessario per te regulatur efficaciam & connexionem alia intrinseca intentioni efficaciam cum consensu assignanda asserenda & supponenda est, quod si alia non assignetur, quam mediata ratione scientiæ mediæ, quæ supponitur, & mediorum apponendorum ex ea præfinitione, quæ concernit: sicut hæc antecedenter inefficacia sunt, atque cum effectu negatione esse entitativæ, & secundum totum intrinsecum sui possunt, ita & præfinito esse sine effectu præfinito absolute, & antecedenter poterit, ac erit natura sua absolute irritabilis: sicut auxilia, quorum tantum connexionem per hoc extrinsecus, & mediata connectitur cum effectu præfinito: siquidem eadem ipsa connexionem, & efficaciam respectu auxilij immediata, respectu præfinitionis mediata, nequit fortis, indissolubiliusque præfinito, quam auxilium effectui præfinito uniri, atque connecti.

4. Probat, ulterius, quia efficaciam præfinitionis seu intentionis efficaciam consensus, illiusque cum hoc in statu absoluto connexio absoluta sunt: ubi primum ea intentio efficax consensus à Deo habetur, quin expectanda sit purificatio conditionis, seu mediæ absolute potius, per decretum eius executivum per hoc verè intentionaliter posterius: atque connexio scientiæ mediæ regulantis ipsam, vel electionem mediorum ex illa,

atque efficaciam auxiliorum de se indifferentium ante absolutam positionem mediorum per posterius intentione illa decretum non est, nec effectum, adhuc logica sua illatione absolute deoult; & concernit: ergo efficaciam, & connexionem illa intentionis efficaciam cum consensu diuersa ab efficaciam, & connexionem extrinsecam auxiliorum efficaciam nostræ scholæ, & scientiæ mediæ est, atque intentioni efficaci, seu præfinitioni consensus propria, & intrinseca. Denique idem suppositum probatur: quia intentio, seu præfinitio illa efficax consensus, omnium de præsentis quæstione disputantium sententia, ita determinat ex parte actus primi Deum ad electionem mediæ efficaciam, huius determinate, si vnicum adsit, vel alicuius ex pluribus, si adsint efficaciam plura, ut ad huius, vel saltem alicuius electionem, & executivum decretum libertatem ipsi proximam non relinquat: atqui nulla intentio potest de se agere agens vllum liberum ad mediæ efficaciam electionem, ita, ut in mediæ efficaciam electionem, & executionem proximam libertatem non relinquat: ergo intentio Dei efficaciam, seu præfinitio consensus est intrinsece efficax, ac subinde intrinsece connexa cum consensu, nec solum extrinsece à mediorum efficaciam & scientiæ mediæ connexionem, quas supponit, vel concernit: quare recursus alter apud affirmantis sententiæ Doctores familiaris (nempe intentionem efficaciam seu præfinitionem consensus, nec maiorem in illum efficaciam, & connexionem; immo neque aliam, quam mediæ, seu auxilia efficaciam & conditionata scientia, quam concernit: habere) præclusus manet. Supposito hoc 2. sicuti & alius illis aequè familiaris primo, ideo enim ex instituto utriusque probationem suscepit, ne aequè vocis eorum solutionibus locus superesset vllus. Totæ ergo de re controversia est: An quia præfinitio, seu intentio efficax consensus cuiusvis, vel alterius effectus liberi scientiam conditionatam, ac mediæ indifferentiam de se, solumque extrinsecus efficaciam essentialia, sua vel supponit, vel concernit, ac proinde obiectivè à libera absolute consensus ipsius positione pendat, non secus, ac futuritio conditionata, eiusque scientiæ mediæ, quas supponit, vel concernit, ea præfinitio, eiusque intrinseca efficaciam, & connexionem à nostro tandem absoluto consensu in sui absolute positione pendat? ita, ut à nostra libertate, eiusque in exercitio apponendi absolute effectum præfinitum poterit pro natura priori impediri, ne fuerit: ac proinde absolute libertatis nostræ exercitio, quod supponit, nequeat officere: sicuti eadem de causa, nec auxiliorum efficaciam, nec scientiæ, nec scientiæ mediæ intrinseca infallibilitas nostræ libertatis exercitio non officunt, quod eodem modo ad sui positionem supponunt. Quo circa miror Recentiores Complutenses, & sæpe à nobis impugnatos, aliosque in nostrorum auxiliorum efficaciam, & scientiæ mediæ, eiusque infallibilitatem cum nostrarum operationum absolute libertate componenda veratissimos, non aliter præfinitiones hæc cum nostræ operationis absolute libertate componi posse iudicasse, nisi admittendo præfinitionis eius iam positæ, atque à Deo conceptæ intrinsecam frustrabilitatem: negandoque subinde intrinsecam eius efficaciam erga consensum præfinitum & intrinsecam cum illo connexionem: quod cum prædicato seriæ, & efficaciam voluntatis diuinæ repugnat: de se se nimirum frustrabilem, & sine effectu præfinito tempore, quo præfinitus est, posse absolute subsistere: quia enim natura sua ea præfinitio infustrabilis absolute est, atque efficax, & cum effectu præfinito connexa, scientiam mediam debet natura sua, vel supponere, vel concernere: quod si sibi in scientiæ mediæ omnino intrinsecam infallibilitatem necessario admittant, eamque; etiam in sui positione ab exercitio absolute nostræ libertatis pendat, semel tamen positam falli non posse aiunt, ac proinde eam fallibilem absolute esse mordicus negant, negareque Catholice debent: idem ipsum de præfinitionis intrinseca infustrabilitate, quæ eius efficaciam, connexionemque intrinsecam cum effectu innititur dicere debet: atque eo solum intrinsecam præfinitionis infustrabilitatem, & connexionem cum effectu præfinito non officere huius libertati, quia sicut infustrabilitas scientiæ, & efficaciam auxilij consequens solum est, ob dependentiam futuritionis conditionatæ (quæ efficaciam

efficaciam auxilij constituit & ad scientiam mediam supponit) à consensu ipsius absoluta futuritione: ita etiam, & præfinitio, cuiusque intrinseca infirmitas. Quo super tota quaestione huius concerratur erit.

6. Potest autem consensus liber tripliciter à Deo efficaci intentione Dei præfinitibilis cogitari, vel secundum se, & substantiam solam consensus præfinitendo à mediis, atque etiam à consensu, seu effectus libertate: quæ intentio efficax, seu præfinitio præfinitiva apud quaestiones huius disputatores nominatur: vel præfinitendo simul media, seu auxilia, quæ habitura effectum conditionatè per scientiam præcognita à Deo sunt: vel ante medium electionem è suæ omnipotentiae comprehensione scit Deus sibi certo aditura, & præfinitenda. Primus modus præfinitendi per media libera scientia media (quam debet proinde supponere) regulatur. Secundus modus per illa præfinitendi effectum liberum scientiam mediam non supponit, sed solum eius effectus, & libertatis eius possibilitatem, & omnipotentiae diuine extensionem, & amplitudinem totam, in qua auxilium aliquod contineri, cui quantumvis rebellis) creata voluntas consensura sit, si detur certo nouit, est pro eo signo, cui determinate consensura sit, non præfinitat: sed tamen scientiam mediam pro posteriori adituram sibi ante electionem concernit: quia intentio efficax, seu præfinitio est effectus liberi per media, quæ habitura effectum sunt, si donentur & pro posteriori signo infallibiliter à se cognoscenda præfinitat: unde ad aliquod ex illis, si plura sint, eligendum, atque apponendum ea intentione, seu præfinitio effectus liberi determinatur Deus. In hoc autem secundo modo præfinitendi efficaciter effectum liberum per media efficaciam, ac non aliter obtinendum siue præfinita scientia media siue pro posteriori connotata, aduerte præfinitio, siue intentionis efficaciam media ipsa voluit prætergredi debere, atque effectum ipsum pertingere, ut locus quaestioni sit iuxta suppositum 1. num. 1. Tertius modus præfinitendi siue efficaciter intendendi effectum liberum cogitari in Deo potest: quo, non solum substantiam effectus, sed & libertatem eius efficaciter intendat, eumque, ut liberum etiam præfinitat: quod, vel supposita scientia media dirigente, vel solum connotata ut diximus in secundo modo fiat: & quidem tertius hic modus nihilo præter voces à secundo modo differt, differuntque vnus, & alter primo, non solum obiecto (quod primi sola effectus liberi substantia est) sed in supposito one, vel connotatione necessaria scientiae mediae ad postremos duos, ut dixi, quia ad præfinitendam substantiam solam effectus nec scientiae mediae directio, nec connotatio necessaria est: immò nec ad illum ita præfinitendum potest deferuire magis quam ad vnum aliquid præfinitendum scientia alterius deferuiat.

7. Iuxta hos igitur modos tres vnuersum affirmantium possibilitatem præfinitionum erga effectus liberos creatos sententias apud nostrates inuenio. Prima eorum, qui illas regulatas solum per scientiam mediam admittunt, quia Deus propriè ad præfinitionem concipiendam media indifferentia effectum autem liberum habitura si apponantur, præuideat: atque ita demum per media illa, atque liberum effectum fore præfinitat atque efficaciter intendat: post modum verò ex iis necessario aliquid (si plura sint) eligat: deinceps executionem decretum medi illius atque effectus tandem positionem exequatur. Huius sententiae Patrones ex antiquis referre extra rem erit, cum illi, quotquot ante Molinam eiusque coactores scripsere, est auxilia de se efficaciam concordare reiecerint, reiecerintque proinde scientiae mediae fundamenta firma; eam tamen non ita in terminis, ut aiunt, vel conceperunt, vel explicarunt, ut eius vnus ad res hasce facili esse posset: ex Bannistis Dominicanis scientiae mediae infensis hostibus, est pro affirmatiua præfinitionum parte citari plures, vel omnes possent, eorum tamen, quia difficilior, patrocinium respuit opinionis huius Author Soarius noster 3. de auxiliis cap. 16. num. 2. eam docuit ipse cap. 17. & 1. de essent. prædestinat. cap. 8. num. 18. cap. 13. num. 9. Propter. de gratia cap. 1. à num. 13. & cap. 6. & 1. de consensu Dei cap. 16. & lib. 2. cap. 7. & opuscul. 1. de scient.

absol. futuror. cap. 6. num. 6. Tolet. in cap. 8. ad Rom. annot. 3. Salmeron tom. 4. part. 3. tract. 14. Henricus de fin. hom. cap. 1. 1. Peter. in 8. ad Rom. Sotus in cap. 9. digressi. de prædestinat. Curiel in cap. 1. ep. 2. Petri consens. 4. Mendoza Augustinian. quod lib. 6. q. 1. Scholasti. in 1. secundo loco. Alexand. Pefant. comment. in 1. 7. quaest. 2. art. 9. d. 10. & 11. Arrubal. 1. part. 2. 6. & 69. est medius inter Vasquez & Soarium vult videri. Gennados 1. part. controu. 4. tractatu 11. d. 2. sect. 1. Ruz citat. d. 3. & tom. de prouid. tractu 2. d. 6. ad 9. multa eruditione, & discursibus, est plures pro se scietas, qui de prædestinatione ad gloriam, & fidem ante præfinita merita solummodo loquuntur: eam vero intentionem efficacem, seu præfinitionem eorum effectum, neque esse vquam posse mordicus defendunt: eidem sententiae subscribunt Fasolus 1. part. tom. 1. quaest. 1. art. 1. dub. 1. Tannerus tom. 1. d. 3. dub. 4. assert. 3. Ariaga citata d. 3. & 36. Franciscus Annatus celebri Apologia sua pro scientia media frequenter supponit, sicuti & Borial Apologia simili contra Hieronymum Vices Dominicanum, Quiros tom. 1. de Deo d. 64. sect. 3. & tom. 4. de elect. ad gloriam, Complutenses. Marcianni Recatores Nobiles quorum frequens in scriptis nostris memoratio, atque vno verbo Recentiores nostri sent omnes, qui doctrinae Procerum in re hac Theologia nostrorum, præsertim Molinae, & Vasquij non satis insisterunt.

8. Secunda affirmantium possibilitatem eiusmodi præfinitionum, ex parte, prima consentit: quatenus præfinitiones regulatas natura sua per scientiam mediam admittit: quatenus vero sententia illa reliqua per scientiam mediam præsuppositam non regulatas respicit, ut impossibiles, ipsi contradicunt: siquidem & præfinitiones quæ scientiam mediam non supponunt, ut ipsarum directum, sed eam tamen natura sua connotant, & concernant pro posteriori signo certo adituram (quia, ut diximus, si Deus respectu cuiusvis quantum rebellis, voluntatis auxilia, quibus consensura sit omnipotentiae adest, & pro signo posteriori eorum, & consensu sub illis, scientiam mediam sibi adituram nollit eum consensum non præfinitat) possibiles absolute, neque effectus præfinituri libertati absolute aduertat censet. Huius in terminis sententiae Patrones non vdeo; quamquam non dubitem primæ sententiae Doctores, si connexas hasce scientiae mediae pro posteriori signo ad futuræ præfinitiones fuissent meditari, eas etiam amplexuros, neque vltimos fuisse cum reliquis præfinitionibus vnuersum huiusmodi præfinitiones, ac illa ita per scientiam mediam regulata descendat: postea reuertent: certe Recentiores nostri, qui præfinitionem præfinitionem à mediis de se indifferentibus, & extrinsecus solum efficacibus, atque ad effectibus libertate decent, hanc sententiam omnino, vel admittunt, vel supponunt: siquidem ea tunc veroque simplicius præfinitionem suam præficientem descendunt: atque à superiori, quæcumque pro sua vienda cogitantur, clarescunt, & hanc secundam sententiam præfinitionem, & descendunt, & propagant ut ex descendis patet.

9. Tertia demum affirmantium sententia, ad illas præfinitionibus effectus liberi, ut talis, seu per media extrinsecus solum efficaciam de seque indifferentia descendendi, addit: possibilem esse præfinitionem prolium de se à mediis ita solum efficacibus, ac de se indifferentibus, atque effectus libertate, & scientia media, quæ Deus, nullo eorum attento, neque intento, in actum, seu effectus liberi substantiam ferat: dummodo illam per media de se indifferentia solum extrinsecus efficaciam, quæ ex ea intentione eligat, exequatur: in hanc sententiam incidunt ex nostris aliquot: in quibus forte à nobis laudati Marcianni Recentiores eam maxime illustrant promoueruntque: vi enim erant ingenui acumine, & consequentiæ filo præstantes, cunctis acutius viderunt principia fere omnia pro prima sententia, siue fundanda, siue ruenda à Soario, & assertis excogitata, huic etiam assensum, & promouenda inferuire. Nec dubito sententiam hanc à cunctis Theologis Dominicanis (Bannistis exceptis) qui pro parte affirmante præfinitionum harum compo-

tem cum absoluta libertate effectus præfinitis referuntur virtute saltem traditam esse. Hi enim, cum scientiam, ut dixi, mediam non satis dispendissent, ac penetrassent, solummodo ex indifferentia, & indeterminatione mediæ ad Deum eligendorum, quibus effectus intentus efficaciter, & præfinitis exequendus tandem erat, ut eius absoluta libertas saluaretur, eam ipsius intentionem efficacem, & præfinitionem divinam possibilem, & cum præfinitis effectus absoluta libertate compossibilem iudicant: sunt autem Doctores isti quam plurimi, quos singulatim non recenseo, quia eos citatos invenies apud Valquez, Suarez & Heriaz: recitatos etiam apud Ruiz & Falolum supra. Dico autem Doctores præfinitos citatos Maiorem, Gabrielem, Ogamum, Guillelmum de Rubione in 1. d. 40. & 41. Catherinum, qui eam præfinitionem ad iustitiam, & gloriam respectu quorundam eximie præfinitorum (v. g. Desparæ, Ioannis Baptistæ, & Apostolorum) admittit: quo aliam anteriorem præfinitionem iustitiæ, & gloriæ, quæ pura prædestinatio cunctis prædestinatis communis non sit, & possibilem, & erga eos exercitiam recognoscunt. Nam Doctores alij, sicut, & Patres pro affirmatiua sententia citati electionem pro prædestinatione, quæ absque efficaci effectus intentione esset: per aduersarios potest, curantemque absque meritis nostris esse docent.

10. His omnibus sententiis quarta in hac questione sententia contradicit: omnem effectus liberi efficacem intentionem seu præfinitionem, quæ absolute eius positioni, & executioni præcedat, iudicans impossibilem. Pro hac a primo discipulo mei Theologi anno re exaltius quam sperare tunc possem, nullogue partium, sed veritatis (ut meum genus est) solius studio examinata fleti: tentatque ingenue, per amplius quadraginta annos, ac perpenis vtriusque rationibus, eutionibusque, cum ab alijs, tum à me pro vtraque parte excogitatis, in eadem sententia persisto: ac proinde ordinem intentionis, & executionis in decretis Dei efficacibus erga liberos effectus censco esse impossibilem. Hanc sententiam, præter citandos veteres, docuit Molina noster 1. p. q. 1. art. 1. 3. d. 1. m. 3. & 4. & in concordia ad q. 2. art. 1. d. 1. p. 1. q. 1. art. 4. d. 1. Valentia in controu. lib. de prædestinatione. c. 3. & 1. p. q. 1. & vltim. vers. in vbi dilemmati, vel sum prædestinatus vel non (quod placeat in vite dissolutionem, & desperationem egit) satisfactum non posse fatetur, si electio efficacis de se ad gloriam ante præuila merita admittatur. Valquez, 1. p. d. 89. tota assertens c. 2. doctissimis Hispania, Germania, & Gallicis viis hanc sententiam probari: cui insitit d. 98. c. 10. & 3. p. d. 1. c. 10. & 1. Franciscus Turrianus, opuscul. de prædestinatione. Leonard. Lessius d. hac de re integra, assertens scilicet. 2. probat. 9. Alen. Albert. Magn. Bonau. & coetaneos à se Consultos Sapientissimos, Bectano 1. sum. Theolog. cap. 1. q. 4. Salas in manuscr. de gratia tractatu 1. 5. d. 1. 4. sect. 2. referens Aureolum, Valdeni, Adamum, Medinam vtrumque, & Ludouicum Legionensem, & vltique ad Doctores triginta, ut ait Heriaz iam citandos, Albertus Pighius 8. de libero arbitrio. c. 2. Ruard Tapart. 7. §. Nec re ipsa. Hieronym. Osborn. de iustitia Ioanni. Ekius in Crisostomi. cap. 9. Card. Contareus apud Less. citat. sect. 2. Driedo de concordia liberi arbitrii, & prædestinationis p. 1. c. 3. ad 3. Bartholomæus Camerarius, Dialog. Cathol. cap. 1. Ioannes à Bononia & Franciscus Carthagen. tract. de prædestinatione. H. rize d. 7. cap. 5. num. 28. d. 1. 9. cap. 2. d. 1. 3. capite 4. Gamachæ 1. parte, quæstione 23. cap. 6. aliter. 2. Ioann. Præpositus ad 1. part. q. 23. art. 8. dub. 8. 1. §. 1. Alarcon. 1. part. tract. de prædestinatione. a cap. 6. & Magister meus Didacus Daza, quo nemo profundius non hanc penetravit.

CERTAMEN II.

Causa libera memorata definitio, & quantum ad rem hanc opus est, ab aliquorum ericis extricata.

1. Cum hic, ut diximus, quæstionem hanc vniuersim versemus: neque ad specialem quæstionem de efficaci antecedenti electione hominum ad gloriam, ut præmium & coronam ante absolute eorum præuila merita in tempestiue descendendum sit: ex generali principio de euerione libertatis effectus præfinitis per eiusmodi antecedentem ipsius intentionem efficacem agendum hic erit: in actis scilicet, atque ad controuersie prædestinationis specialioribus principiis, quibus intentio efficacis, sue electio ad gloriam, & præmium, & coronam impugnari solet: ut autem id clarius ostendatur memoranda hic est statuta causæ seu potentie in actu primo definitio tom. 1. de Deo vno controu. 3. d. 1. q. 7. certam. 1. atque à Philosophis, & Theologis omnibus, præsertim nostratibus indubitata: Est enim Aluarez, & Tullius (vri eorum intererat) in dubium illam vocare voluerint alicubi, tandem eam absque viliis à se tentatis limitationibus admittunt, vel inuiri: ut ea quæst. iporum verbis recitari monstrauimus. Ea vero definitio sic habet: *quæ positis omnibus requisitis ad operandum potest absolute operari: vel non operari: ut, scilicet, causæ seu potentie liberæ essentia stet in absoluta eius ad vtrumvis indifferente potestate: cum autem indifferenti, ac indeterminate potestate in actu primo determinatio in actu primo, seu necessitas ex parte actus primi apponendi alterum determinat extremum, ac subinde non apponendi alterum cum ipso impossibile; aduertetur: fit ut omnis antecedens necessitas, & determinatio ex parte causæ & potentie in actu primo se tenens ad alterius extremi positionem vel negationem determinat causæ, & potentie in actu primo libertatem euerat: ac subinde, & effectus, qui à causæ suæ libertate in actu primo liber extrinsecus solum esse potest: inde absque controuersia etiam, sic libertatem, & causæ, & effectus proximam omnis necessitatis antecedentis atque ex parte causæ, & actus primi se ad effectum tenentis exclusionem includere.*

2. Est autem hic duplicis necessitatis nempe antecedentis (quæ & simplex, & absoluta à Patribus, & Theologis dicitur) & consequentis: & sequentis (quæ secundum quid, & conditionata dicitur ab eisdem) duplex rependa definitio, ut cuius generis necessitatem præfinitis actus inducat præfinitio, dignoscatur: an antecedentem potentie, & effectus præfinitis libertati aduersam, cuiusque proinde exclusio ex parte actus primi ad vtriusque libertatem debeat supponi: an sequentem, seu consequentem quæ neutrius libertati officiat: & quidem antecedentem, simplicemque, & absolutam operandi necessitatem Boëtius definit 5. de consolati. Prosa 6. vbi vtrumque distinguit eam esse *quæ cogit operari, sine incideri in opposito ibi exemplo: quod ipsum erit vniuersim loquendo, quæ cogit operari: quam definitionem eisdem verbis tradidit Anselmus 2. Cur Deus homo cap. 18. & 1. de concordia nostræ libertatis cum Dei præscientia, & prædestinatione. cap. 1. à col. 2. tæque quæque atque iisdem locis periphrasi alia, atque alia, quæ causa est ut sit res: seu quæ facit rem esse, & cap. 2. quæ præcedit rem, & facit: sunt vero notanda illa Anselmi verba excitata col. 2. *quæ cogit vel prohibet rem esse, vel non esse, & sequenti c. 2. quæ cogit voluntatem ut faciat, vel ut fiat resistit: consequentis vero definitionem, iisdem Patres locis eisdem tradiderunt: quæ rei posteronem non præcedit: quæ non est causa, nec sitiscedens, aut prohibet, aut insuperabiliter resistit, ut res sit vel non sit: sed solum rei positionem sequitur. & supponit: quæque solum necessitatem id quod est necesse est esse, nec potest non esse ex suppositione quod sit: quia esse**